

Hollands en Belgisch

Een straatnaam is er niet naar hem vernoemd en populair is hij als burgemeester nooit geweest. Brouwerszoon Leonard Beelen (1793-1853) was erg pro-Belgisch en een van de leiders van de Nederweeter afscheidingsbeweging van Nederland. Na zijn dood zongen de schoolkinderen weinig vlijend: *“Bim Bam Bieële es doeëd. Wao liktj-e dan begrave? Dao achter in di-j deepe koel. Dao liktj-e met zieën groeëte moel”*.

Toen in 1847 de burgemeesterspost in Nederweert vacant kwam, solliciteerde Beelen. De gouverneur van Limburg was echter niet enthousiast en wilde hem pas benoemen als er echt geen betere kandidaat gevonden kon worden. Beelen kon dan wel lezen en schrijven maar had geen administratieve kennis en het enige dat hij meebracht was zijn grote familienetwerk. Uiteindelijk lukte het hem toch om concurrent Vullers te verslaan en in 1848 werd hij tot burgemeester benoemd. In 1853 stierf Beelen en werd hij alsnog opgevolgd door zijn aartsrivaal Vullers.

Leonard Beelen was een telg uit een eeuwenoud geslacht van de Waatskamp in Ospel. Zijn vader verhuisde na zijn huwelijk in 1793 met bakker- en brouwersdochter Anna Ververs naar de Moesemansstraat. Daar nam hij de brouwerij van zijn schoonvader over. Er werden drie kinderen geboren: Leonardus (1793), Magrita (1795) en Christoffel (1799). In dit gezin verbleef ook tante Maria Beelen. Zij was kloosterzuster geweest in de Maasstraat in Weert. Bij de komst van de Fransen in 1797 werden de zusters uit het klooster verdreven. Maria dook onder bij haar familie aan de Moesemansstraat. Daar overleed zij in april 1799, een maand na de geboorte van Christoffel.

Christoffel Beelen voltooide de studie aan de Latijnse school van het College in Weert. Daarna studeerde hij filosofie en theologie in Luik. Na zijn wijding in 1822 werd Christoffel kapelaan in Borgloon. Hij kreeg al gauw bekendheid door zijn welbespraaktheid en zijn inzet voor het onderwijzen van de jeugd. Zijn pastoor, Wagemans, was Nederlands gezind en een fel tegenstander van de Belgische afscheiding van Nederland en moest daarom aftreden. Beelen volgde hem in 1836 op als pastoor en werd tevens benoemd tot deken van Borgloon. Zijn dadendrang werd hem door anti-katholieken niet in dank afge-

Portret in krijt van de pasbenoemde deken Christoffel Beelen op 37-jarige leeftijd.

Foto A. Bruekers.

nomen. In de Luikse en Brusselse dagbladen werd Beelen flink aangevallen. Bij de Belgische onafhankelijkheid in 1839 liet hij zich naturaliseren tot Belg. In zijn verdere carrière in België stichtte hij, in nauwe samenwerking met zijn vriend bisschop Zwijzen van Den Bosch, scholen en een klooster. Hij overleed in 1854 na een lang ziekbed.

De betekenis van Christoffel Beelen voor de identiteit van de jonge Belgische staat mag niet worden onderschat. In 1930 verscheen over hem een levensbeschrijving in het "Nederlandsch (Biografisch) Woordenboek". Hierin worden alleen de invloedrijkste personen opgenomen. Een eer die aan geen enkele andere (oud-)Nederweertenaar ooit te beurt is gevallen. Een groot verschil met zijn broer Leonard, de burgemeester van Nederweert, wiens reputatie slechts voortleefde in het spotrijm van de Nederweeter kinderen.

Alfons Bruekers